

Enquête sectie psychotherapie

1. Doel

Inventariseren van de verwachtingen van de leden van de VVP naar de sectie toe

2. Aanleiding

De vergaderingen van en de bijscholingsmomenten georganiseerd door de sectie psychotherapie kennen een kleine opkomst terwijl verschillende collega's, ondersteund door tal van wetenschappelijke publicaties, de psychotherapie als een inherent deel van het psychiatrisch therapeutisch arsenaal aanzien.

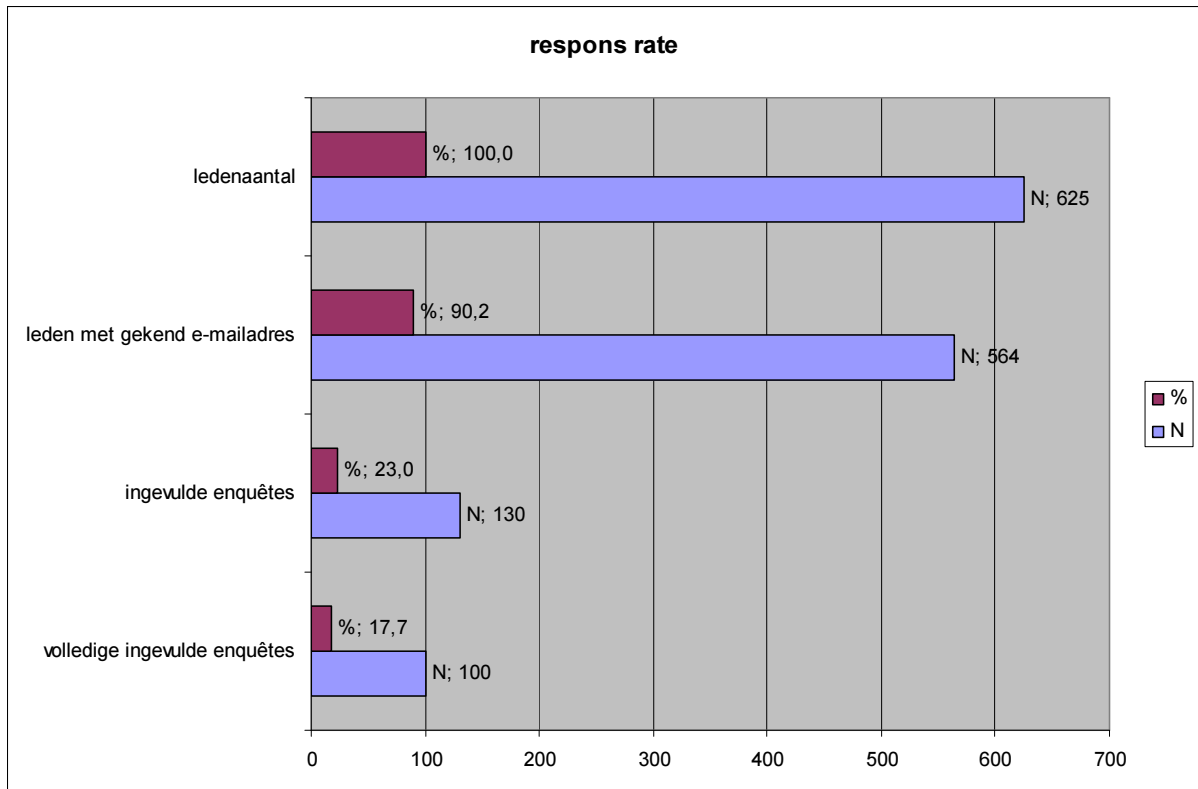
3. Werkwijze

- Opstellen van een zo wetenschappelijk mogelijke enquête die peilt naar de verwachtingen van de VVP-leden naar hun sectie psychotherapie, gekoppeld aan het opmaken van het profiel van de Vlaamse psychiater – psychotherapeut.
- De verspreiding van deze enquête verliep langs elektronische weg nadat ze al was aangekondigd in 'de Psychiater'. Er werden vooraf twee nascholingsmomenten gegeven door verschillende leden van het bestuur van de sectie handelend over de plek van de psychotherapie in de identiteit van de psychiater. De link naar de web based enquête werd in de looptijd van de enquête driemaal, met een begeleidende mail, naar alle VVP-leden gestuurd.
- De gegevens werden door verschillende leden van het sectiebestuur onder de loupe genomen. De antwoorden vallen uiteen in twee grote delen: de verwachtingen naar de sectie enerzijds en het profiel van de Vlaamse psychiater - psychotherapeut anderzijds. In dit verslag wordt ingegaan op de verwachtingen naar de sectie.

4. Resultaten

4.1. Algemeen:

De VVP heeft 625 leden. Van 564 leden is het e-mailadres gekend door het VVP - secretariaat. Deze 564 leden kregen de link naar de enquête driemaal toegestuurd. Deze opvolging zorgde ervoor dat er in totaal 130 enquêtes werden ingevuld. Van deze 130 werden er 100 volledig ingevuld. Dit is een response rate van 23%. Wanneer we deze verengen tot het aantal volledig ingevulde enquêtes komen we aan een succes rate van 17,7%.

4.2. Vindt u dat de sectie psychotherapie binnen de VVP een prominente plaats dient in te nemen?

Het merendeel van de respondenten (92.5%) geeft aan dat de sectie psychotherapie een prominente rol in de VVP dient op te nemen. Een minderheid doet dit zonder opgave van redenen. Een minderheid van de respondenten geeft aan dat de sectie geen prominente rol dient te spelen (7.5%). Eén respondent geeft aan dat hij de VVP zelf geen rol van betekenis toekent.

4.3. Naar de sectie psychotherapie toe geformuleerde verwachtingen

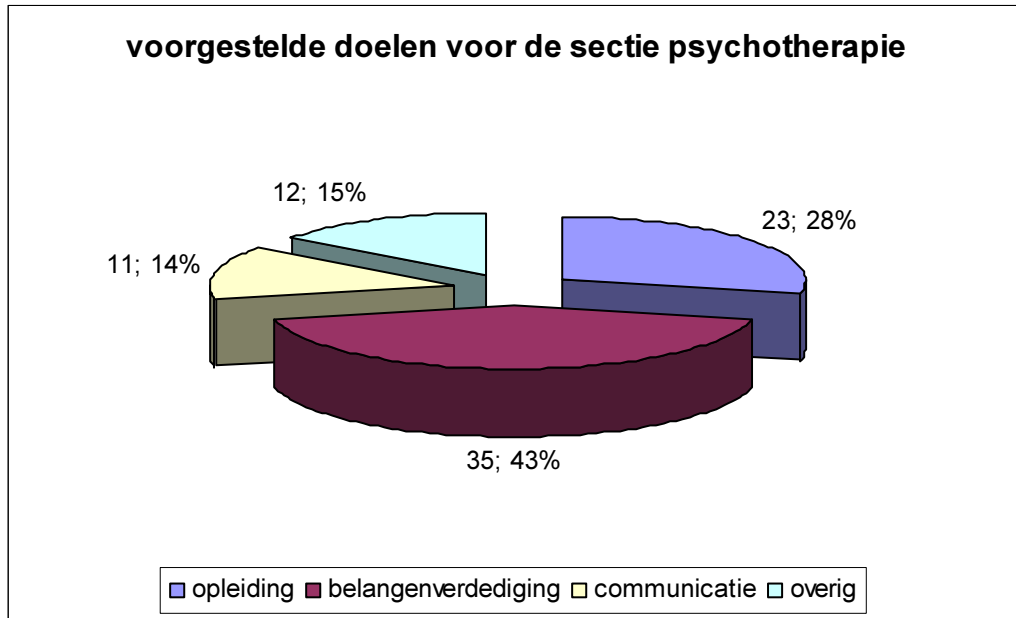
Voor deze gegevens werden alleen de resultaten gebruikt van deze enquêtes die

- volledig waren ingevuld
- in het tekstveld inhoudelijke ideeën bevatten, vertaalbaar naar concrete verwachtingen

De respondenten konden meerdere antwoorden geven op dezelfde vraag, wat het aantal antwoorden groter maakte dan het aantal respondenten. De antwoorden konden zich ook op verschillende vlakken situeren waardoor dezelfde respondent soms terug te vinden is in verschillende grafieken. Er werd geen correlatie gemaakt tussen individuele respondenten en hun verschillende antwoorden.

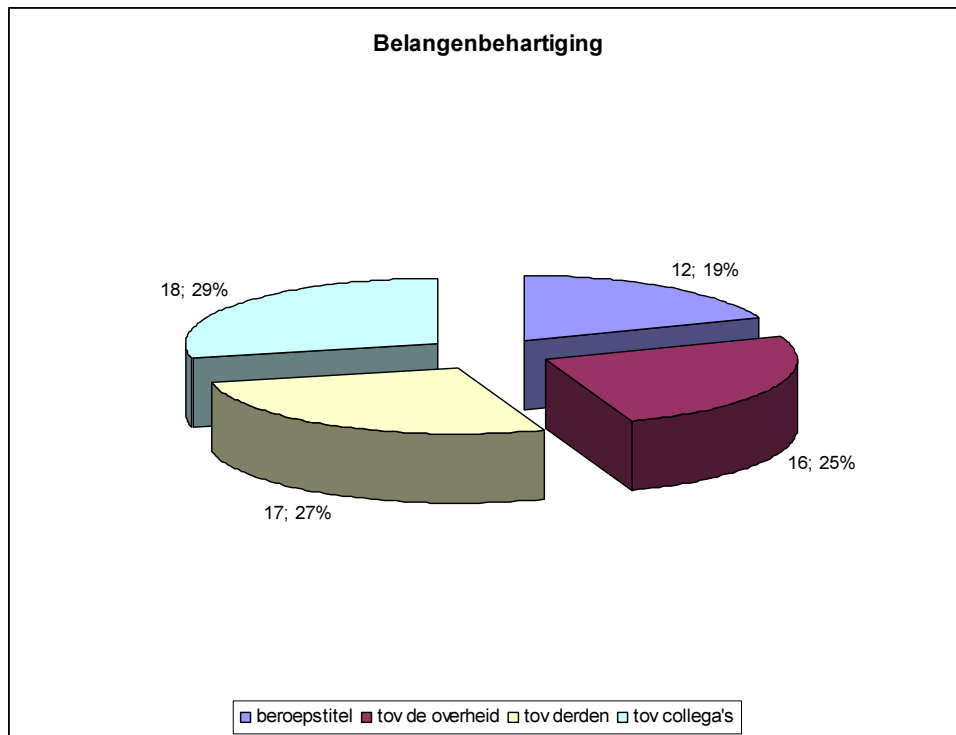
Alle antwoorden van de respondenten werden nagekeken en er werd gekeken of deze konden worden geclusterd. Daaruit kwamen 4 grote categorieën:

1. Belangenbehartiging
2. Opleiding
3. Informatie / communicatie
4. Overige

4.3.1. Belangenbehartiging

Het grootste deel van de collega's (43 % van diegenen die de sectie een belangrijke plek willen toekennen) vindt dat de sectie psychotherapie zich bezig dient te houden met het behartigen van de belangen van de psychotherapie in ruime zin. Naar de overheid toe wil men het belang van de psychotherapie in de psychiatrische praktijk behartigd weten, de titel 'psychotherapeut' uitgezuiverd, erkend en bezoldigd. Men vindt het belangrijk dat collega's en de maatschappij er blijvend op worden gewezen dat het vraagstuk psychiatrie meer vereist dan een biologisch-psychiatrisch antwoord om te vermijden dat psychiatrie al te reductionistisch wordt benaderd.

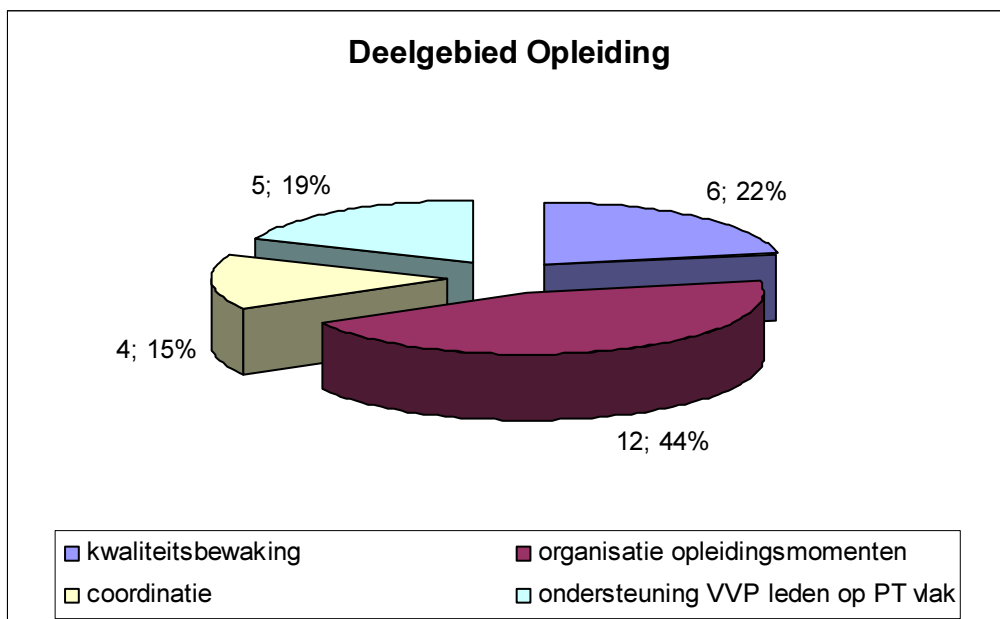

4.3.2.Opleiding

28% van de respondenten vinden dat de sectie een rol moet spelen in de opleiding van (psychiater-)psychotherapeuten. De opleiding wordt hier gedefinieerd in de ruime zin.

Een kleine helft van deze collega's (12) vindt het de taak van de sectie om psychiater-psychotherapeutspecifieke opleidings- en / of bijscholingsmomenten te voorzien.

De oproep van zes collega's om een rol op te nemen in het kader van kwaliteitscontrole verdient onze aandacht. Een controle die ze niet alleen gericht zien op de collega psychiaters, maar op het hele psychotherapieveld. Al de collega's, op één collega na, die een opdracht gaven aan de sectie in verband met kwaliteitsbewaking hadden ook ideeën aangaande de opleiding zelf. Voor velen gaat dit blijkbaar hand in hand. De kwaliteitscontrole krijgt voor sommigen (4) vorm door een meer coördinerende rol te gaan spelen tussen verschillende actoren in het psychotherapieveld. Tot deze actoren worden, naast de VVP, zowel de overheid, psychologen, als psychotherapeutische scholen gerekend. Een vijftal collega's hopen op meer ondersteuning van de sectie in hun psychiatrisch psychotherapeutisch werk onder de vorm van onder meer supervisie- en begeleidingsmogelijkheden. Maar ook een discussieforum en casusbesprekingen staan op het verlanglijstje.

4.3.3. Informatie

Voor 11 respondenten (of 14% van de mensen die hebben nagedacht over de rol van de sectie psychotherapie) staat communicatie centraal. Dit gaat over het fungeren als spreekbuis voor de psychiaters-psychotherapeuten naar de VVP toe en over het creëren van fora (bijvoorbeeld over het opleidings- en nascholingsaanbod). Er wordt ook geopperd dat de sectie psychotherapie een rol zou opnemen in de onderlinge afstemming tussen de verschillende psychotherapeutische scholen, dat we de bevolking (en de collega's) zouden kunnen informeren over de evidence-based effecten van psychotherapie.

4.3.4. 'Overige'

Naast de bovenbeschreven categorieën werden er nog een aantal wat los van elkaar staande ideeën geopperd die gaan van transculturele psychiatrie tot onderzoek over interactie tussen psychotherapie en verschillende biologische en psychotherapeutische markers.

5. Discussie

Van die VVP-leden waarvan het e-mailadres bekend was hebben 23% de enquête ingevuld. Bij de televoting op de VVP-lentevergadering van 23 maart 2012 stelden 73% van de stemmers dat psychotherapie in belangrijke mate hun identiteit als psychiater bepaalt en dat voor 72% van hen het beoefenen van psychotherapie in belangrijke mate bijdroeg tot hun jobsatisfactie. Door de combinatie van deze gegevens kunnen we stellen dat psychotherapie in de Vlaamse psychiatrie een belangrijke rol speelt.

De leden leggen een aantal zwaartepunten in hun verwachtingen naar de sectie. Opleiding, kwaliteit en belangenverdediging zijn de belangrijkste. Het onderwerp van het advies betreft de operationalisering van de samenhang tussen deze drie verwachtingen.

Gezien het psychotherapeutische landschap in Vlaanderen versnipperd is over verschillende psychotherapierichtingen en nog meer opleidingen, is het zowel in het

belang van psychiaters als in het belang van psychotherapie zelf om deze versnippering in vraag te stellen.

De opdeling van deze belangrijke discussie in een inhoudelijk deel enerzijds en een deel belangenbehartiging anderzijds, respectievelijk behartigd door de sectie en het dagelijks bestuur, lijkt ons contraproductief. We kiezen voor een model van overleg tussen VVP-bestuur en bestuur van de sectie dat vervolgens uitmonden kan in een breed gedragen, naar de VVP-leden gecommuniceerd standpunt aangaande de uitdagingen waarvoor de psychotherapie in Vlaanderen actueel staat.

Naar onze mening beraden het VVP-bestuur en de sectie psychotherapie zich best eerst gezamenlijk over wat het beschouwt als kwalitatieve psychotherapie. Het lijkt ons belangrijk dat de VVP daar, ondanks gevoeligheden, uitspraken over doet.

Wij stellen voor dat er in het curriculum van de beginnende assistent in opleiding een ernstige en verplichte kennismaking met de psychotherapie wordt opgenomen. Die kan desgewenst een vervolg vinden in een richtingspecifieke opleiding. Daarnaast is in de opleiding voldoende aandacht nodig voor de bestaande interacties en verbanden tussen psychotherapie en andere voor ons vakgebied relevante neuro- en menswetenschappen.

Door het definiëren van wat we beschouwen als kwaliteitsvolle psychotherapie enerzijds en door voldoende zorg te besteden aan de opleiding anderzijds, wordt kwaliteitsbewaking meer vanzelfsprekend. Dit beantwoordt aan een belangrijke vraag van verschillende leden (en waarschijnlijk ook van de overheid).

We zijn van mening dat de sectie psychotherapie in een eerstvolgende periode best werk maakt van een navormingsaanbod gericht op het expliciteren van de zinvolle samenhang tussen de psychiatrische praxis en de inbreng van verschillende psychotherapieën.

Het lijkt ons een goed idee dat de sectie psychotherapie een discussieforum zou oprichten voor haar leden. Thema's voor dit discussieforum zouden onder meer casuïstiek- en literatuurbesprekingen kunnen zijn.

Wanneer de sectie genoeg leden telt die daartoe te motiveren zijn zouden we specifiek voor psychiater-psychotherapeuten intervisiemomenten kunnen opzetten en een pool van supervisoren oprichten.

6. Besluit

In eerste instantie lijkt ons verder overleg nodig tussen de sectie psychotherapie en het bestuur van de VVP waardoor een gemeenschappelijke visie over kwalitatieve psychotherapie kan worden ontwikkeld en verdedigd. Het is belangrijk dat de VVP een voortrekkersrol zou spelen in het maatschappelijk debat over psychotherapie. De sectie wil tegelijkertijd een verbindende rol spelen voor de collega's psychiaters - psychotherapeuten van verschillende strekkingen ondermeer via navorming en het bieden van overlegplatform.